

Rettelsesblad

Erstatter svarnotat fra den 14. oktober

(Der er foretaget en sproglig rettelse af ordet ”årgang” i det grønlandske svarnotat)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med en opfordring til, at anklagemyndigheden i Grønland søger at skærpe foranstaltningsniveauet i sager om seksuelle overgreb mod børn.

(Medlem af Inatsisartut, Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

1. behandling

Naalakkersuisut takker Inatsisartutmedlem, Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit, for at fremsætte dette beslutningsforslag.

Omfanget af seksuelle overgreb er stort i Grønland. Forskellige undersøgelser har peget på, at over en tredjedel af den grønlandske befolkning har været udsat for seksuelle overgreb. Enkelte steder er det op mod to tredjedele, som har været udsat for overgreb. Det er derfor af afgørende betydning, at der sættes ind fra alle leder og kanter for at sætte en stopper for dette.

Bekæmpelse af seksuelle overgreb mod børn er Naalakkersuisuts absolutte hovedopgave. Vi kan ikke acceptere, at børn udsættes for disse overgreb og svigt.

Naalakkersuisut vil reducere antallet af seksuelle overgreb for hver fødselsårgang. Målet er, at årgang 2022 bliver en overgrebsfri årgang.

Naalakkersuisut lancerede i 2018 Killiliisa – en 5-årig strategi mod seksuelle overgreb. Killiliisa har et tværfagligt og helhedsorienteret sigte. Hvis vi skal nå vores målsætning er det således nødvendigt, at vi arbejder med seksuelle overgreb på flere områder. Vi skal både arbejde med information og vidensdeling. Vi skal arbejde med forebyggende indsatser. Vi skal styrke den støtte og behandling, der tilbydes ofre og pårørende, og vi skal arbejde med behandling til personer med seksuel krænkende adfærd, så vi kan bryde mønstret og bekæmpe fremtidige overgreb. Killiliisa har lavet en række aktiviteter under hvert af disse hovedområder.

I november lanceres nye tiltag, som skal bidrage til at øge viden om seksuelle overgreb. Et af dem er Killiliisa håndbogen. Bogen er til fagpersoner og ufaglærte og giver viden om, hvordan man opsporer og håndterer seksuelle overgreb. Bogen skal omdeles til alle relevante arbejdspladser, der er i kontakt med børn og unge.

Ligeledes bliver der lavet en pjece til den almene borger om, hvornår og hvorfor man skal underrette, hvis man er bekymret for et barn.

Samtidig med udgivelsen og implementering af håndbogen lanceres også en dokumentarfilm, hvor to af Killiliisas rollemodeller fortæller deres egen historie om vejen til ”recovery”. Efter at filmen er blevet vist langs kysten, vil den også blive vist på KNR.

Indsatsen mod seksuelle overgreb er således flerstrengt og helhedsorienteret. Et vigtigt element er naturligvis også foranstaltningniveauet i sager om seksuelle overgreb.

Naalakkersuisut har på denne baggrund allerede rettet henvendelse til rigsmyndighederne og anmodet om, at der igangsættes et arbejde med at ændre den grønlandske kriminallov.

Allerede sidste år i december mødtes jeg med den daværende justitsminister, Søren Pape Poulsen, og her gav jeg udtryk for, at Naalakkersuisut mener, at tiden er løbet fra et system med foranstaltninger i stedet for straf. Justitsministeren tilkendegav, at man fra dansk side var lydhør over for forslaget, og henviste til, at anmodningen skulle komme fra grønlandsk side.

Efter det nyoverståede folketingsvalg mødtes jeg med justitsminister Nick Hækkerup i starten af juli i år med henblik på at anmode rigsmyndighederne om hjælp til at bekæmpe seksuelle overgreb på børn i Grønland, og her var spørgsmålet om foranstaltningsrammer igen et af de områder, jeg satte fokus på, og hvor Naalakkersuisut mener, at der kan gøres en forskel.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at tiden nu er kommet til, at vi bør anmode rigsmyndighederne om at igangsætte et arbejde med at indføre et strafferetligt system, der svarer til det danske, således at der gøres op med gerningsmandsprincippet og udarbejdes en egentlig straffelov med strafferammer. Det er vigtigt, at vi som politikere lytter til retsfølelsen i befolkningen, og her er det i stigende grad blevet efterspurgt, at der slås hårdere ned på seksuelle overgreb på børn.

I dag foranstaltes seksuelle overgreb fra 30 dages anstaltsanbringelse og op til 5 års anstaltsanbringelse, men dette er kun i sager med særligt skærpende omstændigheder, hvor der eksempelvis er tale om meget langvarige eller grove misbrug. Det er ikke godt nok. Og det er vel at mærke efter den eksisterende kriminallov muligt at idømme anstalt helt op til 10 år, også for seksuelle overgreb på børn.

Vi må sende et signal til domstolene om, at der ønskes fokus på denne type af kriminalitet, også her og nu og ikke først, når en ny straffelov kan vedtages.

Jeg har derfor indledningsvist anmodet justitsministeren om at udarbejde et forslag til at hæve den nuværende foranstaltningsramme i kriminalloven fra 10 til 16 år. I forbindelse med en sådan ændring skal det specifikt fremgå af bemærkningerne til loven, at der er et politisk ønske om, at domstolene anlægges en hårdere kurs mod seksuelle overgreb, navnlig mod børn.

En sådan ændring af kriminallovens § 147 vil kunne gennemføres på forholdsvis kort tid, hvis der er velvilje hos rigsmyndighederne til at prioritere opgaven.

Samtidig med dette vil Naalakkersuisut anmode rigsmyndighederne om at igangsætte arbejdet med at udarbejde et forslag til en grønlandsk straffelov efter gerningsprincippet og dermed med strafferammer i de enkelte forbrydelser.

Vi må og skal have nedbragt antallet af seksuelle overgreb mod børn, og der må sættes ind på alle parametre.

Naalakkersuisut vil tage ansvar for denne udfordring og fremsætter følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut i tilslutning til den anmodning, der allerede er fremsat om at hæve foranstaltningsrammen i kriminallovens § 147, pålægges at anmode rigsmyndighederne om at igangsætte arbejdet med at udarbejde et forslag til en grønlandsk straffelov efter gerningsprincippet og med strafferammer i de enkelte forbrydelser”

